

Bijlage 2: Overzicht vereenvoudiging Openbare jaarverantwoording

Wettelijk kader

In 2020 heeft zowel de Tweede als Eerste Kamer bij de behandeling van de wetsvoorstellen Wet toetreding zorgaanbieders (hierna: Wtza) en de bijbehorende aanpassingswet (hierna: AWtza) unaniem ingestemd met een openbare jaarverantwoordingsplicht voor in beginsel alle zorgaanbieders in de Wet marktordening gezondheidszorg (hierna: Wmg). Met de AWtza is de doelgroep uitgebreid ten opzichte van de Wet toelating zorginstellingen (hierna: WTZi), waarin voorheen de jaarverantwoordingsplicht voor zorgaanbieders was opgenomen. Doel van deze openbaarmakingsplicht voor alle zorgaanbieders is een maatschappelijke verantwoording over de besteding van de collectieve middelen. Daarbij heeft de Tweede Kamer unaniem een nader gewijzigd amendement van het lid Ellemée c.s. aangenomen dat een toereikende financiële verantwoording van kleine zorgaanbieders beoogt, zodat ook meer zicht komt op deze categorie zorgaanbieders.¹

Met alle hieronder genoemde aanpassingen neemt de regeldruk minder toe dan in de internetconsultatie-versie van de regeling uit najaar 2020. Vergeleken met de per 1 januari 2022 vervallen bepalingen over de jaarverantwoording onder de WTZi, is vanaf boekjaar 2022 sprake van een lichter regime voor de accountantsverklaring en vragenlijst voor de sectoren van zorgaanbieders die onder de WTZi verantwoordingsplichtig waren. Onder de WTZi was namelijk al sprake van een beoordelingsverklaring voor een zorgaanbieder met kortweg een netto-omzet van meer dan € 700.000 en een veel uitgebreidere vragenlijst.

Inhoud jaarverantwoording

De openbare jaarverantwoording bestaat kortweg uit drie onderdelen:

- 1) De **financiële jaarverantwoording**: deze sluit zoveel als mogelijk aan bij de al bestaande verplichtingen voor zorgaanbieders in het Burgerlijk Wetboek (BW). De verplichting tot het opstellen van een balans en staat van baten en lasten geldt al voor een ieder die een bedrijf of zelfstandig beroep in Nederland uitoefent, dus voor rechtspersonen en niet-rechtspersonen (waaronder eenmanszaken en personenvennootschappen)². Daarmee is de regeldruk minimaal.
- 2) De **accountantsverklaring**: deze wordt geschrappt voor kleine zorgaanbieders met kortweg een netto omzet van niet meer dan € 12 miljoen. Voor andere zorgaanbieders wordt aangesloten bij de al bestaande verplichtingen op grond van het BW om de regeldruk zo minimaal mogelijk te laten zijn.
- 3) De **vragenlijst**: deze is teruggebracht tot het meest basale, namelijk enkele vragen over de identiteit, de naleving van de Governancecode Zorg 2022, personeelssamenstelling, organisatiestructuur, aantal unieke patiënten en naleving van de eisen omtrent klachten, inspraak en cliëntenraden.

Daarbij wordt nu gebouwd aan een nieuw digitaal portaal van het CIBG dat vanaf boekjaar 2022 op een klantvriendelijke en «slimme» manier is vormgegeven. Hierdoor worden bijvoorbeeld al bekende gegevens uit het handelsregister of voorgaande boekjaar automatisch ingevuld en krijgen via een digitale beslisboom zorgaanbieders uitsluitend de vragen te zien die op hun individuele situatie van toepassing zijn. De inhoud van de openbare vragenlijst is daarmee tot in de verste mogelijkheid beperkt. In tijdsbesteding kost de openbare jaarverantwoording kleine zorgaanbieders in totaal ca. twee uur per jaar. Op dit moment wordt door een onderzoeksbureau de tijdsbesteding opnieuw getoetst en wordt de ervaren regeldruk in kaart gebracht.

Tevens is toegezegd een commissie in te richten die vanaf het najaar 2023 de ervaringen van alle betrokken partijen zal bespreken en mij adviseert welke verbeteringen kunnen worden aangebracht. Daarbij vind ik het een belangrijke taak van die commissie om periodiek te beoordelen of een aanpassing in de basisset van gegevens van de openbare jaarverantwoording nodig is. Hierbij moet een zorgvuldige afweging plaatsvinden tussen enerzijds het behouden van een stabiele dataset en anderzijds de impact van wijzigingen voor zorgaanbieders. Daarmee houd ik continu een vinger aan de pols als het gaat om de uitvoerbaarheid en werkbaarheid van de openbare jaarverantwoording.

¹ Kamerstukken II 2019/20, 34 768, nr. 27.

² Artikel 3:15i, tweede lid, in samenhang gelezen met artikel 2:10, tweede lid, BW.

Aanvullend op bovenstaande zijn in juni 2022 met de eerstelijnscoalitie afspraken gemaakt over onder meer een extra toets op de eenvoudige uitvoering en het meervoudig gebruik van openbaar gemaakte data.

Volledigheidshalve wordt verwezen naar de gepubliceerde voorlichtingsmaterialen op de website van het CIBG, te raadplegen via <https://www.jaarverantwoordingzorg.nl/voorlichtingsmateriaal>.

Documenten:

- Brochure Jaarverantwoording 2022
- Leeswijzer Jaarverantwoording voor kleine zorgaanbieders en combinatie-instellingen
- Toelichting op de openbaarmakingsplicht voor advieskantoren
- Infographic Jaarverantwoording
- Infographic Financiële bedrijfsvoering en derivaten
- Stroomschema jaarverantwoording

Daarnaast is op de website een overzicht gemaakt naar categorie van zorgaanbieders en hetgeen wat zij moeten openbaar maken, te raadplegen via:

<https://www.jaarverantwoordingzorg.nl/wat-en-hoe-aanleveren-jvz/zorgaanbieders>